

Eskola eta herria

Kimetz Arana
BARATZEZAINA

Goizeko 7ak, etxeko arropa zaharren hautaketa egin, mozorroa jantzi eta gurutzatu dugu herria kalerik kale. Etxera bueltan datorren gau-paseroa, tabernari goiztiarra, egunkari banatzailea, begiradak gurutzatuz elkarren ondoko mundu paraleloak agurtu ditugu instantean. Euria ari du baina gogotsu nator; eskerrak halako egunak badiren gurean, bestela galdurik geundeke orden ofizialak ezartzen digun isolamenduan.

Irla bat gara itsasoan, aniztasuna eta tendentzia globalak nagusi diren XXI. mendeko jendarte urbanoan. Azken datuen arabera 100 hizkuntzatik gora mintzatzen dira Euskal Herrian, bere erreferentzia kultural, balore eta sonoritateekin. Honi gaineratuz bateko zein besteko tribuak, elkarren ondoan elkarren berri izan gabeko mikro mundutan bizi gara. Guztion gainetik berriz kultura komertzial ofiziala da nagusi Bizkaiko Ezker Ibarrean.

Badira zazpi urte jatorrizko inauteria berreskuratu genuela gure herrian. Etxez etxeko eske zaharra industriguneko auzotara bilakatu genuen, musika, dantza eta kantuz alaiturik, Carrascolindas izena du Trapagaranen.

Oso egun maitatua da parte-hartzaileentzat. Agian, bizi garen sistemak dituen gabezia komunitarioei erantzuten dielako sorrarazten ditu hainbat emozio gure baitan. Pertsonak berezkoa dugu era espontaneoan elkartu, kalean kantatu,

besarkatu, ukitu eta nahas-mahas dantzatzeko beharra. Gaurko ordena sozialaren itxitasunean, horretarako bide ematen digu Carrascoliendasek eta hor du bere garrantzia.

Ekimenak badu arrakasta herrian baina herriko inauteri bihurtzeko zailtasunak ditu. Urtero 200 auzotarretatik gora elkartzen gara. Seguru nago ordea probatuz gero beste hainbestek gustuko luketela eguna. Tamalez ez gara gehiago zabaltzeko gai. Zeintzuk dira honen arrazoiak?

Desegituratua da gure eskualdeko gizartea. Arazo ekonomikoak, familiarrak, bazterkeria edo drogen ondorioak bestetan baino hedatuago dira Meatzaldean. Horrela superbibentzian gehiago, norbera isolatuago, zaila da herrian proiektu komunak zabaltzea. Gainera ekimen herrikoieko eskualdeko komunikabideen isiltasunak eta instituzioen babes faltak areagotu egiten dute ezintasuna.

Horregatik derrigor epe luzera doa gure begirada, pentsatuz modu ludikoz eskoletan garatu litezkeen hezkuntza proiektuen bidez egin daitekeela aurrera. Dantza eta musikaren bidez herria eta eskola lotuz, herriarekiko maitasuna sortuz, zahar eta gazteen arteko harremanak eginez eta gurean hain azaleko diren baloreak landuz. Euskal Herriko metropolian biziko bagara auzoko tribuekin elkarlanean aritu behar dugun kontziente, etorkizuna gazteekin erein behar dugun jabadun, bihar hemen ere herri izan gaitezen. ■

Karrikan

Itxaro Borda
IDAZLEA

Duela gutxi, arratsalde euritsu batez, Baionako merkatu estaliaren saihetsetik pasatzean susmatu nuena iltzatua daukat memorian. Gurutzatuak nituen alabaina erlijio ezberdinetakoa predikatzaileak Lapurdiko hiriburu gauetan edo arraberritzen ari diren Santizpiritu zubiaren puntetan. Guztiek, hiltzea zilegi, paradisua hitz ematen digute beraien fede-bide latz eta gogorren irakaspenak egiaztatzen baldin baditugu.

Bi gizon baziren, bizardunak, trapu zaharrez jantziak, palestinarren *keffie* antzeko oihal puska gorrixka baten gainean belauniko eta konkortuak merkatu estaliaren burdinazko zutabe baten

malidan. Marmara isilez zutitzen zihoazen, esku ahurrak zerura, bertatik iragaten ziren jendeez axolarik gabe. Arratsaldeko bostak eta Mekara zituzten buruak. Nik Meka beste aldera jarriko nuen arren, banekien ez zirela *hatha yoga* mugimenduetan akitzen.

Begiesten nuenak tristuraz eta uherduraz bete ninduen. Otoitza karrikan egiten zuten, alta Baionan ez da ostatu, *ashram*, tenplu, sinagoga, eliza eta meskita eskasik. Funtsean, muturreko kristauek ere gauza bera egiten dute abortuaren kontrako ekintzetan. Ematen du, dagoeneko, fedeak espektakulua izan behar duela eta espazio publikoa inpublikoki pribatizatua dela! ■